

Sběratelství se vyznačuje nejen shromažďováním, systematickým tříděním, studiem, zhodnocováním sbírek všeho druhu, ale zejména i sdělováním poznatků prostřednictvím literatury, ať již tištěné či nověji elektronické literatury.

Platí to u všech sběratelských oborů a zálib. Nejinak tomu je i u sběratelství poštovní historie či v oblasti sběratelství specializovaných oborů ve filatelii. Tyto dva termíny se hodně kryjí, nicméně specializované obory o něco více překračují hranice sběratelství artefaktů poštovní historie.

Počátkem roku 2021 uplyne již **45 let od položení základů k systematickému, konzistentnímu sběratelství poštovní historie a následnému sdělování získaných či ověřených poznatků.** Počátkem roku 1976 byla obnovena činnost komise specializovaných oborů, která vznikla po úspěchu Světové výstavy poštovních známek PRAGA 1962 a následné Výstavy specializovaných oborů v Praze roku 1966. Rok 1970 bohužel ukončil slibný vývoj tohoto orgánu, který vytvořil prostor pro sběratelství specializovaných oborů. Rok 1976 vytvořil novou naději. Utvořila se komise specializovaných oborů, později přejmenována na komisi poštovní historie a celin SČSF pod vedením staronového předsedy dr. Vratislava Palkosky, který převzal žezlo od Svazem dosazeného ing. Miroslava Polišenského, který chod této komise spíše udržoval nad vodou.

Ruku v ruce s obnovou komise se obnovilo i zpravodajství komise. Mohlo navázat na předchozí Zpravodaje specializovaných oborů, jehož několik čísel vyšlo díky záslužné práci Václava Mahovského a zejména dr. Karla Všečky. Nicméně se začalo na zelené louce. Redakční zásibník neobsahoval žádné uložené příspěvky, muselo se začít s formováním redakční rady, koncepce zpravodaje se musela oprášit a položit na nových základech, bylo nutno přesvědčit nastupující představitele komise sekcí k psaní příspěvků, založit adresáře odběratelů, vše napsat na blány po vytvoření textů a jejich korekturách (růžová vodička), zajistit technické podmínky pro tištění, snášení a zasílání zpravodajů. **Tím vším mne pověřil designovaný nový předseda komise. Na vše jsem kývl a vrhl jsem se do práce s velkou vervou a nadšením.** Vše byla velká neznámá, **Byla to velká výzva.** Pomohla mi získaná zkušenost s psaním pro různé dětské časopisy, vydáváním školních časopisů na základní škole ve Štěpánské 8, na Akademickém gymnáziu ve Štěpánské 22 a při založení a vydávání vysokoškolského časopisu EKONOM na VŠE.

První číslo pod názvem Zpravodaj komise specializovaných oborů, poštovní historie a celin SČF jsem vydal v červnu 1976, tedy před 45 lety. Mělo 23 stran vytištěných cyklostylem. Bylo mi líto nezveřejnit aspoň na první stránce obrázek z bohaté poštovní historie. Obrázek je vždy lepší než slepý text, řekl jsem si. U svého zaměstnavatele jsem zajistil vytištění první strany, který zveřejnila celistvost dopisu odeslaného v Kutné Hory (Kuttenberg). Povedlo se, Teď si uvědomuji, že jsem nastavil styl s celistvostí na titulce. Do dneška se tohoto stylu držím a jsem rád, že i řada dalších redaktorů se k němu připojila. Měl jsem štěstí, ve sbírce jsem našel krásnou celistvost předznámkového období. Tu jsem doplnil propagačním heslem ke č50. výročí organizovaného poštovníctví v českých zemích (1526 -1976).I to mi hrálo do noty.

Toto první číslo bylo číslem kolektivním - přispěli skoro všichni představitelé tehdejší

poštovní historie u nás - přátelé Palkoska, Polišenský, Maxa, Kukačka, Bouška, Mahovský, Nekvasil. Rychlost přímo úžasná. Uzávěrka byla dne 21. 4. 21976 a v červnu číslo vyšlo a do prázdnin a dovolených jsem vytištěný zpravodaj nechal vytisknout, vlastnoručně "slízal", zaobálkoval a odeslal. Vše se událo v Celetné ulici a zpravodaje jsem poslal buď z Hlavní pošty v Jindřišské anebo druhý den z pošty\ 011 v Josefské.Číslo bylo hutné, vedoucí sekci nastínili své plány, objevila se poprvé klasifikace české poštovní historie a celin, hlavní obory dostaly velké slovo. Úvodní slova bardů naší poštovní historie jsem doplnil ještě změnami v poštovním provozu informací o Celostátní výstavě spec. oborů v Kutné Hoře, pravidly pro rozesílání a několika dalšími informacemi.

Ohlas byl velký. Tak velký, že jsem ihned začal připravovat číslo 2 - 3 (dvojčíslo), které jsem vydal v říjnu 1976.

Začaly mi chodit ohlasy a nové příspěvky, redakční zásobník se plnil. Začal jsem tušit, že "vykopnutí míče" otevřelo vrata k dalším publicistickým počínům. Vzápětí se založely krajské zpravodaje, které dosáhly též vysoké úrovně. Nebyla nouze o články ve Filatelii a Mladém filatelistovi, katalogích výstav, začaly se tisknout skromné studie.

Následovaly další zpravodaje, které se vytvořili odloupenutím rubrik sekcí v centrálním zpravodaji. Rok 1978 umožnil tisk těchto zpravodajů vybraných sekcí. Zpravodaje komise se přejmenoval na POŠTOVNÍ HISTORII. Poté, co jsem byl jmenován předsedou KPHC SČSF v roce 1986, tak došlo k další změně - založil jsem zpravodaj POSTILION, který před několika lety dosáhl počtu 100 výtisků pod redakčním vedením dr. K. Špačka (od roku 1990). K tomu jsem si přibral ještě zpravodaj VÝPLATNÍ OTISKY. Naštěstí jsem pro práci na tomto zpravodaji získal celou řadu spolupracovníků.

Začaly se vydávat i zpravodaje mimo komisi či sekce (Kurýr), z nichž řada se stala nezávislými zpravodaji v nových podmínkách.

Digitální věk přinesl další změny v této publicistice - rok 2013 přinesl internetový web v rámci klubu 00-15, u jehož kolébky jsme měl tu čest stát společně s dalšími kolegy v klubu 00-15. Existuje do dneška a získal i dva další weby. Přirozeným pokračováním začátku před 45 lety je i tento web, který je spíše lifestylovým webem, i když s převažujícími poštovně historickými články, studiemi a katalogy.

O různých katalogích a knihách ani nemluvím. Rok 1976 otevřel stavidla poštovně historické literatury různých forem.

Tento text doplňuji několika ilustracemi:

a/ titulku 1. čísla Zpravodaje KSO/KPHC SČSF,

b/ první stránkou tohoto zpravodaje, kde je uvedena i tehdejší redakční rada,

c/ mým úvodníkem z dvojčísla 2 - 3 tohoto Zpravodajem

d/ obrazovou přílohou z dvojčísla 2 -3/11976 tohoto Zpravodaje,

e/ pochvalným dopisem mé maličkosti od předsedy dr. Vr.. Palkosky,

f/ čtyřmi fotkami z různých akcí, první je z konference poštovní historie v Písku při Dni poštovní historie, kde jsem přednesl referát přibližující koncepci komunikační a publicistické koncepce nově vzniklé KPH (za předsednickým stolem jistě poznáváte Vojtu Maxu (úplně nalevo), já stojím a přednáším obklopen dr. Vr. Palkoskou a ing. Emilem Votočkem, ostatní jsou píseční pořadatelé, na dalších třech fotkách je práce z terénu, kde jsem získával vědomosti a informace, které posloužily při tvorbě čísel zpravodajů - jistě poznáváte profesora Papouška či kolegu Veselého a další renomované filatelisty.

Tolik ve stručnosti k této historii. Mám velkou radost, že již 45 let se spíše kontinuálně a soudružně o specializovaných oborech a poštovní historii. Někdy s přestávkami, někdy bez nich, ale psaní řadě autorů vydrželo a řada redaktorů jim publikaci poznatků, tak důležitých pro sběratelství, umožnila. Všem díky. Je to velká práce, namáhavé, na úkor vlastního času, ale domnívám se, že stála za to. Můj archiv je plný kladných ohlasů.

redakční ústředí

ZPRAVODAJ

komise specializovaných oborů
poštovní historie a celin) s č f

číslo 1 červen 1976

1526 - 1976 450 let

organizovaného poštovníctví

v českých zemích

ZPRÁVODAJ KOMISE POŠTOVNÍ HISTORIE A CELNÍ 55

Neperiodický časopis pro zájemce o sběratelské obory výstavní třídy
poštovní historie a celní

Ročník I - 1976 - Redaktor Ing. Ivan LEIS - Redakční rada Dr. Václav Boudský,
František Kukačka, Václav Hlaváček, Václav Hlaváček, Jitka Nováková, Dr. Václav
Palkoska (předseda), Ing. Miroslav Polišenský, Antonín Vorlíček, Ing. Ladí
Votoček - Vydává Svaz českých filatelistů Praha.

KPMČ, sekce, krajské pracovní skupiny

IV, gestor západoběžského kraje	22/2-3/1976
IV, Klasifikace schválena	20/2-3/1976
IV, Nový název komise schválen	21/2-3/1976
Skupina poštovní historie a celní Střed-	
českého kraje	23/2-3/1976
~.. Periodická Informace č.4	22/2-3/1976
~.. Periodická Informace	23/1/1976
~.. Plánová schůze komise specializovaných odborů -	
poštovní historie a celní v Praze	23/1/1976
~.. 190 členů	22/2-3/1976
~.. Vedení komise - sekce - krajské gestol	3/1/1976

Všeobecné články / Úvodníky

IV, Úvod k příloze zpravodaje č. 2 - 3/76	A-1/2-3/1976
IV, 22.5., 23.10. 1976 - Volby do zastupitelských	6/2-3/1976
odborů KSČM	
Letiš Ivan, Informace příslušnostem Zpravodaje	21/1/1976
~.. , Tento způsob léta zdi se mí poněkud poštovní	3/2-3/1976
Palkoska Václav, Klasifikace specializovaných odborů	
(PMČ)	4/1/1976
-1- Úvodem	2/1/1976
~.. Půjde o vědeckých a odborných knih a časopisů	A-2/2-3/1976
Teofil Kristian, Úvod k příloze Zpravodaje	P/2-3/1976
č. 2-3/76	

A-247/71/KPMČ-L

TENTO ZPŮSOB LÉTA ZDÁ SE MI PONĚKUD POŠTOVNÍM

Jinak než parafrází známých slov plavčíka Důry z Vančurova Rozmarného léta se nedá charakterizovat těch několik měsíců, které uplynuly od vydání prvního ZPRAVODAJE naší komise a které byly přínosem pro ratelské obory poštovní historie a celin.

Těsně před začátkem dovolených jsme se dozvěděli, že předsednictvo SČF schválilo na svém zasedání výstavní třídu poštovní historie a celin (viz ZPRAVODAJ 1/76) a zároveň potvrdilo změnu názvu komise specializovaných oborů na komisi poštovní historie a celin. Nové jméno na rozdíl od dřívějšího názvu výstižněji přibližuje činnost jednotlivých sekcí a pracovních skupin. Komise si vyjasnila svůj program a přestala být "odkladištěm" těch oborů, které v ostatních komisích nenašly své místo.

V důsledku těchto změn vychází i dnešní ZPRAVODAJ s pozměněným názvem, který ještě není definitivní. V zájmu kontinuity a lepšího přehledu zůstává v hlavičce název "specializované obory". Není však všem změnám konec: 4. číslo ZPRAVODAJE vyjde s názvem konečným: ZPRAVODAJ KOMISE POŠTOVNÍ HISTORIE A CELIN SČF.

Počátkem července se zájemci o poštovní historii rozjeli do Vyššího Brodu, aby navštívili nově otevřenou expozici Poštovního musea v opatství vyšebrodského kláštera (k této události se vrátíme uvnitř listu zvláštním článkem).

Snad největší událostí letošního roku v oblasti poštovní historie byla nedávno skončená Celostátní výstava poštovní historie a celin KUINÁ HORA 76. Dnešní ZPRAVODAJ věnuje převážnou část svého prostoru této významné události, která znamenala podstatný krok kupředu v našich sběratelských oborech.

Hlavním posláním našeho časopisu je být zrcadlem činnosti sekcí a pracovních skupin naší komise. Od této zásady nechceme ustoupit a jsme rádi, že dnešní dvojčíslo ZPRAVODAJE zrcadlo nastavuje hlavně těm oborům, které po léta byly Popelkou. Jde o poštovní a výplatní otisky. Členové těchto sekcí a skupin mají zájem na zaplnění "bílých míst" a mezer a ocení i sebekratší příspěvek, který kladené otázky zodpoví.

Jak je vidět, i několik měsíců se může významně zapsat do poštovní historie a může se zasloužit o to, že poštovní historie bude povýšena na vědu. Vždyť i materiály, které dnes dostáváme do rukou a které prošly dnes ráno či včera večer poštovním provozem, jsou malou součástí poštovní historie. Pokud nezachytíme tyto poštovní materiály dnes, zítra může být již pozdě. I ten poštovní materiál, který se dnes zdá být obyčejný a běžný, může být za několik let minimálně hledán. Matematická poučka o přímé úměře se dá aplikovat i na poštovní historii. Z tohoto zorného úhlu oceňujeme práci těch sekcí a skupin, které kolektivní činností dokreslují náš současný život. Je na nás sběratelích, abychom vytvořili ucelený obraz doby a ne pouhé torzo.

Ivan Leiš

Září 1976

A - 506/76/KPHC - L

Long List,
 prochaine maine ou samedi.
 Tout est bon pour ça. et me le
 et vache, et d'une yte.
 Blanche, les fantastiques
 trois. Df.

Var—

[Signature]

